

נהור

■ (באנגלית: lumen)

החלק הפנימי של צינור בגוף, כגון עורק או וריד.

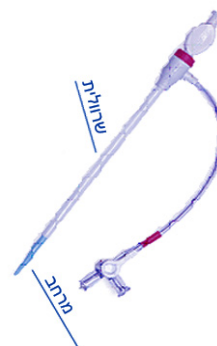
נהור הוא אור בארמית. את המילה חידש ד"ר יוסף אבן-אודם, מחבר "מילון רפואי חדש", בהשראת המילה הלועזית lumen שמשמעה אור. מונח זה משמש בהשאלה בלשונות לעז לציון פתח שדרכו חודר האור, ומכאן גם החלק הפנימי של הצינור.

מרחב

■ דִּילְטוֹר, דִּילְטָטוֹר (באנגלית: dilator, dilatator)

מכשיר המרחיב פתח של כלי דם או של איבר צינורי אחר בגוף כגון וסט. צורתו גליל דק וקצהו חרוטי. המרחב מסייע להחדיר צינורות בעלי קוטר הגדול מכלי הדם או מן האיבר. הוא גם מרחיב היצרויות.

יש להבחין בין מרחב שהוא מכשיר ובין **מרחב כלי דם** שהוא תרופה או חומר אחר שתפקידם להרחיב כלי דם (vasodilator).

שרוולית

■ (באנגלית: [sheath [for catheterization]])

צינור המוחדר לכלי דם ודרכו מעבירים צנתרים, אלקטרודות וציוד פולשני אחר לצורך בדיקה או טיפול.

השרוולית היא מעין גליל חלול העוטף את המרחב ושניהם מוחדרים יחד לכלי דם.

מנגש ורידי

■ פּוֹרְט (באנגלית: venous port)

התקן הזלפה המושתל מתחת לעור, בדרך כלל מתחת עצם הברית, ומאפשר גישה נוחה ומהירה לווריד מרכזי. המנגש משמש למתן תרופות בקביעות ישירות לווריד מרכזי ופותר את הקושי שבמתן תרופות בקביעות לווריד היקפי. למנגש מכל קטן שבצדו הפונה לעור יש כיסוי גומי, ובצדו האחר צנתר ארוך המוחדר לווריד מרכזי. התרופה מוכנסת למכל, וממנו היא עוברת לצנתר ומן הצנתר לווריד. המנגש משמש בעיקר חולי סרטן הזקוקים לטיפולים כימיים.

שקיפה

■ -סקופיה (באנגלית: -scopy)

בדיקה רפואית שבה צופים באיברי הגוף באמצעות סיב אופטי המוחדר לגוף. לדוגמה: שקיפת חזה (thoracoscopy), שקיפת המעי הגס (קולונוסקופיה). מכשיר השקיפה נקרא **משקף**. לעתים המשקף משמש גם ללקיחת דגימת רקמה (ביופסיה) ולניקוז הפרשות.

המונחים שבעלונים האלה הם לקט של המילון **מונחי רפואת הלב** שאושר במליאת האקדמיה בשנת תשע"ג (2013). תודתנו על הסיוע בהכנת העלונים נתונה לד"ר בנימין מזוז, חבר הוועדה למונחי רפואה.